

Att fråga om våld i sjukpenningärenden

En analys av arbetet med att upptäcka och motverka
mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Diarienummer: FK 2024/006525
Ansvarig chef: Ulrika Eriksson
Avdelningen för ledningsstöd och analys
Upplysningar: Analytiker Åsa Trotzig 010-116 45 42
asa.trotzig@forsakringskassan.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Syfte och genomförande	4
Resultat	4
Inledning	6
Begreppsanvändning.....	6
Bakgrund	7
Syfte och frågeställningar	10
Genomförande	12
Dokumentation av erfarenheter av våld.....	12
Operationalisering av frågeställningar	12
Studiepopulation.....	13
Datakällor	14
Försäkringsutredare inom sjukpenning ställer frågor om våld	16
2023 ställdes frågor om våld i 46 000 ärenden	16
Det har skett en stor ökning mellan 2022 och 2023	16
Stora skillnader mellan områden	17
Det är vanligare att kvinnor får frågor om våld... ..	17
Personer med psykiatriska diagnoser får oftare frågor om våld	18
Endast små skillnader utifrån SGI-nivå	19
Dokumentationen är oftast kortfattad.....	20
...men i de fall det framgår handlar den om våldsutsatthet.....	21
Sjukskrivna berättar om erfarenheter av våld	22
Knappt 10 procent berättar om erfarenheter av våld.....	22
De flesta är kvinnor och har psykiatrisk diagnos	22
De flesta berättar om tidigare erfarenheter av våldsutsatthet.....	23
Våldsutövaren är oftast en tidigare partner	23
Hälften av de som berättar om våld har redan fått stöd	24
Försäkringsutredare och individ diskuterar stöd.....	24
Hälften har redan haft kontakt med stödverksamhet.....	24
Nästan inga andra ställningstaganden med anledning av våldet	25
Diskussion och förslag på utvecklingsområden	26
Troligtvis svarar många nekande trots att de har erfarenheter av våld	26
Att fråga om våld är viktigt i sig.....	27
Förslag på utvecklingsområden.....	27
Referenser	30

Tabell- och figurförteckning.....	32
Bilaga 1	33
Metod.....	33
Bilaga 2	41
Övriga tabeller	41

Sammanfattning

Syfte och genomförande

Försäkringskassan har i uppdrag att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Syftet med den här studien är att undersöka om att försäkringsutredare ställer frågor om våld, upptäcker individer med erfarenhet av våld och om dessa får eller söker stöd.

Vi har gjort en registerstudie där vi har sökt i journaltexter för cirka 304 000 sjukpenningärenden där en telefonutredning genomfördes under 2022 eller 2023. Vi har också gjort en aktstudie där vi har granskat kortare textstycken från 1 999 ärenden.

Resultat

Försäkringsutredare ställer frågor om våld – men arbete kvarstår

Under 2023 har försäkringsutredare manuellt registrerat att de har genomfört telefonutredningar i ungefär 153 000 ärenden. I dessa telefonutredningar ska förutsättningar för individens återgång i arbete utredas och därmed ska frågor om våld ställas. 2023 förekommer ordet våld i ungefär 47 000 ärenden. Det motsvarar 31 procent av ärendena.

I de fall där ordet våld förekommer i akter handlar det i 98 procent av fallen om att försäkringsutredaren har ställt frågor om våld. När hänsyn tas till detta har frågor om våld ställts i ungefär 46 000 ärenden.

2022 förekom ordet våld i nästan 32 000 ärenden. Det motsvarar 21 procent av ärendena. Det har alltså skett en stor ökning (10 procentenheter) mellan 2022 och 2023.

Det är vanligare att kvinnor än män får frågor om våld. Allra vanligast är det att inrikes födda kvinnor får frågor om våld. Bland de som får frågor om våld är det vanligast att ha en psykiatrisk diagnos.

Det finns stora skillnader i hur vanligt det är att ställa frågor om våld beroende på vilket organisatoriskt område den försäkringsutredare som handlägger ärendet tillhör.

Knappt 10 procent berättar om erfarenheter av våld

När sjukskrivna får frågor om våld uppger knappt 10 procent att de har erfarenheter av våld. De flesta som berättade om att de hade

erfarenhet av våld var kvinnor och personer med psykiatrisk diagnos. De allra flesta berättade om tidigare erfarenheter av våldsutsatthet.

Hälften av de som berättar om våld har redan fått stöd

I majoriteten av ärendena där våld har förekommit har försäkringsutredaren och individen pratat om vilket stöd individen har eller kan få. I ungefär hälften av ärendena individen haft kontakt med någon typ av stödverksamhet med anledning av våldet. Det kan vara till exempel kontakt med kvinnojour, psykolog eller socialtjänst.

Utöver att informera om stödverksamheter har försäkringsutredarna inte dokumenterat att de på något annat sätt agerat med anledningen av våldet som till exempel att kontakta vården för att samordna rehabiliterande insatser. En anledning till detta kan vara att de som berättar om sin erfarenhet av våld redan har börjat bearbeta sina erfarenheter och tagit den hjälp som de anser sig behöva.

Inledning

Försäkringskassan har sedan 2013 haft olika regeringsuppdrag som handlar om att bidra till Sveriges jämställdhetspolitiska delmål. Ett av de jämställdhetspolitiska delmålen handlar om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

För att Försäkringskassan ska kunna bidra till det målet påbörjade myndigheten för 10 år sedan arbetet med att i sjukpenningärenden ställa frågor om våld i syftet att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Idag ska försäkringsutredare alltid ställa frågor om våld när de utreder förutsättningar för individer att återgå i arbete.

Syftet med den här studien är att följa upp arbetet med att ställa frågor om våld i sjukpenningärenden och på så sätt bidra till slutredovisning av ett regeringsuppdrag som handlar om ökad upptäckt av våld.¹ Studien har genomförts av Avdelningen för ledningsstöd och analys i samverkan med Rättsavdelningen. En referensperson från Avdelningen för sjukförsäkring har bidragit med kunskap om organisation och arbetssätt.

Försäkringskassans arbete med att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer har tidigare endast följts upp i begränsad utsträckning. De uppföljningar som har gjorts inom Försäkringskassan har främst varit medarbetarenkäter där försäkringsutredare har fått estimera hur ofta de frågar om våld. Det har inte gjorts någon uppföljning av hur ofta våld upptäckts eller om det lett till att individer med erfarenheter av våld har fått stöd. Det har därför hittills varit svårt att bedöma om Försäkringskassans arbete med att upptäcka och motverka våld leder till önskade resultat och effekter. Med den här studien hoppas vi skapa större klarhet i dessa frågor.

Begreppsanvändning

Försäkringskassan utgår från en definition av våld som inbegriper fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt, ekonomiskt och latent våld samt försummelse. Den här studien fokuserar på *våld i nära relationer*. Våld i nära relationer kännetecknas av att den som utsätts har en nära relation till och ofta starka känslomässiga band till förövaren. Förövaren är ofta en partner men begreppet innefattar också andra familje- och släktrelationer. Att som barn bevittna våld inom familjen ingår också i definitionen av våld i nära relationer.

¹ Arbetsmarknadsdepartementet 2022

Vi använder oss i den här studien också av begreppet *mäns våld mot kvinnor*. Det kommer ifrån det jämställdhetspolitiska delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra som Försäkringskassan har i uppdrag att bidra till.

Mäns våld mot kvinnor är ett samlat begrepp för det våld som kvinnor utsätts för och visar på en maktobalans mellan könen. Genom att upptäcka och motverka våld i nära relationer bidrar Försäkringskassan till målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. I den här studien används begreppen *fråga om våld* och *erfarenheter av våld* och då åsyftas våld i alla typer av nära relationer.

Bakgrund

Att upptäcka och motverka våld är ett av Försäkringskassans jämställdhetsmål

I Försäkringskassans instruktion framgår sedan 2011 att myndigheten ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. 2013 fick Försäkringskassan för första gången i uppdrag av regeringen att bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen.² Eftersom ett av de jämställdhetspolitiska delmålen är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, påbörjade Försäkringskassan ett utvecklingsarbete med syfte att upptäcka och motverka våld.³

Utifrån uppdraget att bidra till de jämställdhetspolitiska målen har Försäkringskassan formulerat ett mål som syftar till att bidra till målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Det lyder: *"Försäkringskassan ska upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer"*.⁴

Sedan 2018 har Försäkringskassan även haft särskilda regeringsuppdrag som syftar till ökad upptäckt av våld.⁵ För att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ställer medarbetare vid Försäkringskassan frågor om våld i nära relation i samtal med enskilda individer.

Försäkringskassan utgår i sitt arbete med att upptäcka och motverka våld ifrån antagandet att myndigheten genom att ställa frågor om våld skickar signaler till enskilda individer om att våld inte är

² Socialdepartementet 2012

³ Försäkringskassan 2015

⁴ Försäkringskassan 2021a

⁵ Inom ramen för regeringsuppdragen innebär det våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuellt våld oavsett förövare. I regeringsuppdragen verkar Försäkringskassan tillsammans med Arbetsförmedlingen, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen för förbättrad upptäckt av våld.

acceptabelt. Dessa signaler kan i sig stärka individer med erfarenheter av våld att själva söka stöd – även om de kanske inte är beredda att berätta om sina erfarenheter när de får frågor från Försäkringskassan.

Inom flera delar av Försäkringskassans verksamhet finns idag en ambition om att medarbetare ska ställa frågor om våld vid indikation. Det görs i olika utsträckning. Med indikation menas att det finns något i ärendet som tyder på att individen har erfarenheter av våld i nära relation (såväl våldsutsatthet som våldsutövning). Men inom förmånerna underhållsstöd och sjukpenning gäller istället att försäkringsutredare alltid ska ställa frågor om våld när de utreder vissa moment i handläggningen. Att alltid ställa frågor om våld kallas ibland att rutinemässigt fråga om våld.

Sjukpenning är en central förmån i arbetet med att upptäcka och motverka våld

I den här studien kommer vi att avgränsa oss till arbetet med att ställa frågor om våld inom sjukpenningärenden. Sjukpenning är en central förmån i arbetet med att upptäcka och motverka våld i nära relationer då det finns en tydlig koppling mellan ohälsa och våldsutsatthet.⁶

När en sjukskriven individ uppger att hen har erfarenheter av våld ska försäkringsutredaren:

- informera om var individen kan få stöd och hjälp,
- ta ställning till om det är aktuellt att göra en orosanmälan vid misstanke om att ett barn far illa,
- när det är relevant be om samtycke att ta kontakt med relevanta aktörer som till exempel hälso- och sjukvården och socialtjänsten och
- vid misstanke om att ett brott har begåtts kontakta polisen.

Arbetet med att ställa frågor om våld inom sjukpenningärenden har utvecklats över tid

2014 inleddes ett stort utvecklingsarbete för att få försäkringsutredare att ställa frågor om erfarenheter av våld. Försäkringsutredare inom sjukpenning fick utbildning i hur de ska arbeta för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Ett metodstöd togs fram som beskriver hur försäkringsutredare kan ställa frågor om våld och vad de ska göra när de identifierar individer med erfarenheter av våld. Det integrerades senare i vägledningen för sjukpenning, rehabilitering

⁶ Försäkringskassan 2015a

och rehabiliteringsersättning.⁷ Rutiner för systematisk uppföljning utvecklades också.

De första åren ställde försäkringsutredare frågor om våld när de bedömde att det var relevant för ärendet och när det fanns indikationer. Men 2019 beslutade Försäkringskassan att frågor om våld ska ställas rutinmässigt i alla utredningskrävande sjukpenningärenden.

Målet som gällde för 2020 och 2021 löd: *Alla handläggare ställer rutinmässigt frågor om våld i ärenden där de utreder förutsättningar för återgång i arbete.*⁸

I förmånens vägledning står sedan 2021 att *"du ska alltid ställa frågor om våld: i alla ärenden där du ska utreda förutsättningarna för återgång i arbete och i alla ärenden där det finns indikationer på erfarenheter av våld"*.⁹

Beslutet att rutinmässigt ställa frågor om våld föranleddes bland annat av att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) i en rapport konstaterade att det fanns en risk att försäkringsutredarna missar våldsutsatta individer om de bara ställer frågor när det finns indikationer om förekomst av våld. ISF konstaterade också att det med rådande arbetssätt skulle bli svårt för myndigheten att nå sitt mål om att bidra till att motverka mäns våld mot kvinnor.¹⁰ Dessutom var det, under de första åren, fokus på att ställa frågor till *kvinnor* om de har varit *utsatta* för våld i nära relationer. Beslutet att ställa frågor om erfarenheter av våld i alla ärenden innebar att frågor om våld ska ställas till alla, det vill säga både kvinnor och män.¹¹

Frågor om *erfarenheter av våld* ska innefatta både våldsutsatthet och våld som individen själv har utövat mot någon annan, det vill säga våldsutövning. Att även fråga om våldsutövning är viktigt för att kunna förebygga framtida våld. Genom att erbjuda stöd till de som utövar våld kan man undvika att våldet upprepas och eskalerar. Det framgår i vägledningen¹² att erfarenheter av våld ska innefatta våldsutövning men myndigheten har i sin kommunikation och uppföljning hittills främst fokuserat på våldsutsatthet.¹³

⁷ Försäkringskassan 2015b

⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2020

⁹ Försäkringskassan 2015b och Försäkringskassan 2015c

¹⁰ Inspektionen för socialförsäkringen 2018

¹¹ Socialstyrelsen 2019

¹² Försäkringskassan 2015b

¹³ Se till exempel Försäkringskassan 2022a

Andelen försäkringsutredare som uppger att de ställer frågor om våld har ökat över tid

Andelen försäkringsutredare som i sjukpenningärenden uppger att de någon gång ställer frågor om våld har ökat över tid. Det beror i stor utsträckning på att de från början skulle fråga när det fanns indikationer, men att de sedan gått över till att fråga den försäkrade i alla ärenden där man utreder förutsättningar för återgång i arbete. Det är också möjligt att försäkringsutredarna har påverkats av kompetensutveckling och integrering av perspektiven jämställdhet och våld i styr-, stöd och planeringssystem.

I en enkät från 2017 svarade ungefär hälften av försäkringsutredarna att de frågar om den försäkrade var utsatt för våld i de ärenden när det finns indikationer om sådana problem. En av hundra svarade att de ställde frågor om våld i alla ärenden. Drygt en tredjedel svarade dock att de aldrig ställer frågor om våld.¹⁴

I en annan enkät från 2022 svarade hälften att de ställde frågor till samtliga eller de flesta personer.¹⁵ En tredjedel svarade fortfarande att de aldrig eller endast till ett fåtal personer ställer frågor om våld. Dessa två enkäter skiljer sig något i frågeformuleringar och svarsalternativ men trenden visar är att det har skett en förflyttning från 2017 till 2022.

Det är dock viktigt att ha i åtanke att det i enkätundersökningar finns en risk att de svarande överskattar sin egen arbetsinsats och därför uppskattar att de frågar om våld oftare än vad de egentligen gör. Det kan också finnas en selektion i vilka som svarar på en enkät. I det här sammanhanget kan det vara så att de som svarar på enkäten i högre utsträckning är de som också oftare ställer frågor om våld jämfört med dem som inte svarat på enkäten. Resultaten från enkäterna bör därför inte jämföras med resultaten från den register- och aktstudie som vi presenterar i denna studie.

Syfte och frågeställningar

Syftet med den här studien är att undersöka om arbetet med att upptäcka och motverka våld inom sjukpenningärenden leder till förväntade mål och effekter. För att bättre kunna utvärdera resultat och effekter av arbetet med att motverka våld har Försäkringskassan tagit fram en verksamhetslogik.¹⁶ Verksamhetslogiken beskriver de mål och effekter som Försäkringskassan önskar uppnå i arbetet med

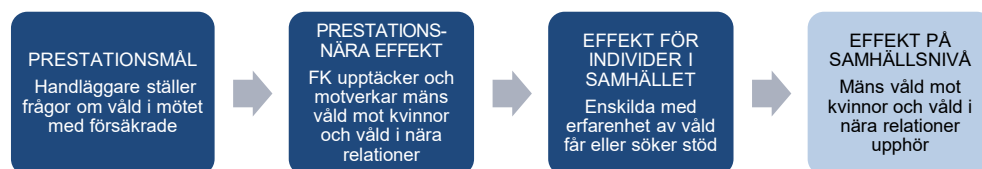
¹⁴ Ibid

¹⁵ Försäkringskassan 2022b

¹⁶ Försäkringskassan 2022c.

att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. I figur 1 beskrivs en förenklad version av effektkedjan.¹⁷

Figur 1 Förenklad verksamhetslogik för arbetet med att upptäcka och motverka våld.

Källa: Försäkringskassan 2022c.

Utifrån verksamhetslogiken har vi formulerat två primära övergripande frågeställningar:

1. Hur vanligt är det att försäkringsutredare i sjukpenningärenden ställer frågor om våld i sin utredning av förutsättningar för återgång i arbete?
2. Hur vanligt är det att försäkringsutredare i sjukpenningärenden upptäcker individer med erfarenheter av våld

Vi undersöker också en sekundär frågeställning:

3. Leder Försäkringskassans arbete med att ställa frågor om våld inom sjukpenningärenden till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd? (Underlaget för att besvara denna frågeställning är mer begränsat. Läs mer om det i *Bilaga 1.*)

¹⁷ I den här studien följer vi inte upp effekter på samhällsnivå.

Genomförande

I det här kapitlet beskriver vi kortfattat hur vi har genomfört studien. I Bilaga 1 finns en detaljerad beskrivning av metoden.

Dokumentation av erfarenheter av våld

När försäkringsutredare inom sjukpenningärenden ställer frågor om våld ska det dokumenteras i ärendets akt. Enligt förmånens vägledning¹⁸ ska försäkringsutredaren dokumentera att hen har ställt frågor om våld och vad individen har svarat. Om individen berättar om erfarenheter av våld ska försäkringsutredarna också dokumentera att hen informerat om var individen kan få stöd, de eventuella stödinsatser som individen redan har och de ställningstaganden om handläggningen som försäkringsutredaren gör i ärendet. Exempel på ställningstaganden kan till exempel vara att kontakta vården eller annan part för att samordna rehabiliterande insatser.

Operationalisering av frågeställningar

För att besvara de övergripande frågeställningarna analyserar vi den dokumentation som finns i akter. Det innebär att om ordet våld inte finns med i akter så antar vi att försäkringsutredaren inte har ställt frågor om våld.

I en förstudie undersöktes på vilket sätt försäkringsutredare dokumenterar samtal med individer om erfarenheter av våld. Slutsatserna från förstudien var att ordet *våld* är väl inarbetat i handläggningen och att inga andra begrepp eller omskrivningar används när våld i nära relation avses. Vi kan inte utesluta att andra begrepp används men bedömer att det endast skulle ge marginell påverkan på resultatet. Läs mer om detta i *Bilaga 1*.

Enligt förmånens vägledning ska försäkringsutredare alltid ställa frågor om våld i ärenden där de utreder förutsättningarna för återgång i arbete. Det kan finnas undantag från det, där försäkringsutredaren av något skäl bedömer att det är olämpligt att fråga om våld. En sådan bedömning bör inte kunna tillämpas i en utsträckning som påverkar analysens resultat. Läs mer om även detta i *Bilaga 1*.

¹⁸ Försäkringskassan 2015b

Tabell 1 Frågeställningar.

Övergripande frågeställningar	Operationaliserade frågeställningar
1. Hur vanligt är det att försäkringsutredare ställer frågor om våld i sin utredning av förutsättningar för återgång i arbete?	I hur stor andel av ärendena framkommer i dokumentation att frågor om våld har ställts?
2. Hur vanligt är det att försäkringsutredare upptäcker individer med erfarenheter av våld i nära relationer?	I hur stor andel av ärendena framkommer i dokumentation att individer med erfarenheter av våld har identifierats?
3. Leder arbetet med att ställa frågor om våld till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd?	<p>I hur stor andel av ärendena <i>där erfarenhet av våld har identifierats</i> framkommer i dokumentation:</p> <ul style="list-style-type: none"> – att försäkringsutredaren och den ärendet berör har pratat om, alternativt att försäkringsutredaren har informerat om eller hänvisat till, var individer med erfarenheter av våld kan få stöd? – om individen redan har eller har haft kontakt med stödverksamheter (som till exempel socialtjänst, kvinnojour eller psykolog)? – att försäkringsutredaren har agerat på något sätt med anledning av erfarenheten av våld (t ex kontaktat vården)?

Studiepopulation

När försäkringsutredare inom sjukpenningärenden utreder individers förutsättningar för återgång i arbete ska de enligt förmånens vägledning ställa frågor om våld i alla ärenden. Förutsättningar för återgång i arbete utreds i en telefonutredning med den sjukskrivna individen. I den här studien tittar vi därför på ärenden där telefonutredningar har gjorts.

Studiepopulationen består av sjukpenningärenden:

- som har en manuell registrering av att telefonutredning gjordes under åren 2022 eller 2023
- som avslutades senast maj 2024 och
- som inte är SID-ärenden.

Sammanlagt ingår cirka 304 000 ärenden i studiepopulationen. En detaljerad beskrivning av studiepopulationen finns i bilaga 1.

Datakällor

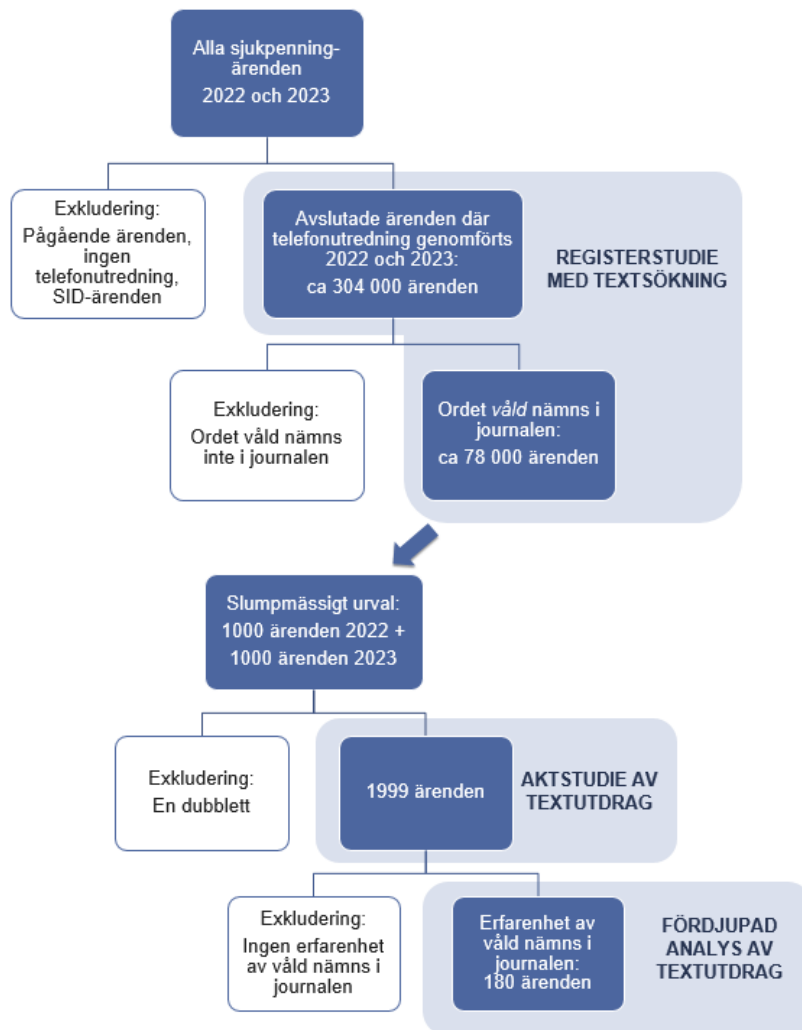
För att besvara frågeställningarna använder vi en kombination av datakällor.

Tabell 2 Frågeställningar och datakällor.

Frågeställning	Datakälla
1. Hur vanligt är det att ställa frågor om våld?	Registerstudie med textsökning
2. Hur vanligt är det att upptäcka erfarenhet av våld?	Aktstudie av textutdrag
3. Leder arbetet till att individer får eller söker stöd?	Fördjupad analys av textutdrag

De respektive datakällorna beskrivs i kapitlet nedan. Figur 2 visar hur datakällorna förhåller sig till studiepopulationen.

Figur 2 Datakällor och studiepopulation

Registerstudie med textsökning

För att undersöka hur vanligt det är att försäkringsutredare ställer frågor om våld i telefonutredningar har vi använt registerdata och text från cirka 304 000 sjukpenningärenden. I akterna har vi maskinellt sökt efter ordet *våld* och på så sätt identifierat alla akter där ordet förekommer.

Genom att koppla de akter som innehåller ordet våld till registerdata har vi utifrån hela studiepopulationen studerat om det finns skillnader utifrån kön, inrikes- och utrikes bakgrund, diagnosgrupper och SGI-nivå.

Aktstudie av textutdrag

För att undersöka hur vanligt det är att försäkringsutredare upptäcker individer med erfarenheter av våld har vi gjort en aktstudie av textutdrag. Utifrån de ärenden där vi fått träff på ordet våld gjorde vi ett slumpmässigt urval av 2 000 ärenden av dem där ordet våld förekom. Ett ärende visade sig vara en dubblett. Av de 1 999 unika ärendena tog vi fram maskinellt fram textutdrag ur det ställe i akten där ordet våld förekom. Genom att manuellt läsa detta kunde vi ta reda på i hur utsträckning som erfarenhet av våld upptäcks. Utifrån resultaten har vi sedan kunnat skatta upptäckten av våld i hela populationen.

I aktstudien av textutdrag tog vi reda på hur vanligt det var att en träff på ordet våld innebar att en försäkringsutredare ställt frågor om erfarenheter av våld i nära relationer. Det visade sig att i 40 av de 1 999 ärendena handlade det om något annat. I 97,5 procent - 98,5 procent med ett 95-procentigt konfidensintervall handlar akterna där ordet våld nämns om att försäkringsutredaren har ställt frågor om våld i nära relation.

Fördjupad analys av textutdrag

För att undersöka om arbetet med att fråga om våld leder till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd har vi gjort en fördjupad analys. I 180 av de 1 999 ärenden som ingick i aktstudien fanns erfarenheter av våld. Dessa 180 har vi gjort en fördjupad manuell analys av.

Försäkringsutredare inom sjukpenning ställer frågor om våld

I det här kapitlet redovisar vi hur vanligt det är att i försäkringsutredare ställer frågor om våld. Vi redovisar också hur vanligt det är att individer får frågor om våld beroende på den försäkrades kön, sjukpenningdiagnos, inkomst och härkomst (inrikes respektive utrikes född) samt resonerar kring resultatet. Slutligen beskriver vi också hur dokumentationen i akterna ser ut.

2023 ställdes frågor om våld i 46 000 ärenden

Under 2023 har försäkringsutredare manuellt registrerat att de har genomfört telefonutredningar i ungefär 153 000 ärenden. I dessa telefonutredningar ska förutsättningar för individens återgång i arbete utredas och därmed ska frågor om våld ställas. 2023 förekommer ordet våld i ungefär 47 000 ärenden. Det motsvarar 31 procent av ärendena.

I de fall där ordet våld förekommer i akter handlar det i 98 procent av fallen om att försäkringsutredaren har ställt frågor om våld. När hänsyn tas till detta har frågor om våld ställts i ungefär 46 000 ärenden.

Det har skett en stor ökning mellan 2022 och 2023

2022 förekom ordet våld i nästan 32 000 ärenden. Det motsvarar 21 procent av ärendena. Det har alltså skett en stor ökning mellan 2022 och 2023. Vi kan inte helt förklara vad den stora ökningen beror på. Men flera deltog i webb- och lärarledda utbildningar under 2023 än 2022.

Frågor om våld ska ställas i alla ärenden där individens förutsättningar för att återgå i arbete utreds. Även om det skett en stor ökning mellan 2022 och 2023 så är det fortfarande en bra bit kvar till att frågor om våld ställs i alla ärenden.

Tabell 3 **Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år och kön.**

År och grupp	Antal ärenden	Ordet våld förekommer, antal ärenden	Ordet våld förekommer, andel ärenden
2022			
Totalt	151 236	31 649	21%
Kvinnor	97 157	22 357	23%
Män	54 078	9 292	17%
2023			
Totalt	152 692	46 584	31%
Kvinnor	120 510	37 714	31%
Män	32 182	8 870	28%

Källa: Försäkringskassans datalager SToRE.

Stora skillnader mellan områden

Ett område är en organisatorisk och geografisk indelning på regional nivå om innehåller ett eller flera kontor och enheter. Det finns stora skillnader beroende på vilket organisatoriskt område den försäkringsutredare som handlägger ärendet tillhör. I några få områden förekom ordet våld 2023 i över 50 procent av ärendena där återgång i arbete har utretts. Men i många områden är det mycket mer sällan. I det område där ordet våld förekommer mest sällan i akter så sker det i ungefär 5 procent av ärendena.

Inom vissa områden gjordes 2023 lokala satsningar såsom föreläsningar, erfarenhetsutbyten och diskussioner på arbetsplatsträffar. Vid dessa områden kan vi se en särskilt stor ökning mellan 2022 och 2023.

Det är vanligare att kvinnor får frågor om våld...

Det är vanligare att kvinnor än män får frågor om våld men skillnaden minskade mellan 2022 och 2023.¹⁹ Att kvinnor får frågor om våld oftare än män kan bland annat bero på att det tidigare fanns ett beslut att försäkringsutredarna endast skulle ställa frågor till kvinnor. Det ändrades 2019.

...och inrikes födda kvinnor får det oftast

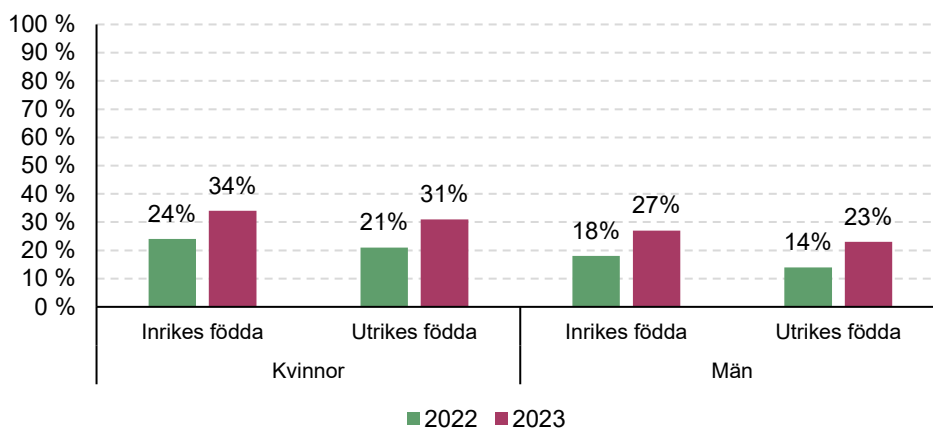
Det är vanligare att ordet våld förekommer i inrikes födda personers ärenden. Allra oftast förekommer ordet våld i ärenden för inrikes födda kvinnor.

2023 förekom ordet våld i 34 procent av inrikes födda kvinnors ärenden. Men även kvinnor med utrikes bakgrund får oftare frågor om våld, 31 procent, än både grupperna inrikes och utrikes födda

¹⁹ När vi i den här analysen beskriver skillnader mellan kvinnor och män används åsyftas juridiskt kön.

män. Ordet våld förekommer mest sällan i ärenden för utrikes födda män. 2023 förekom det i 23 procent av utrikes födda mäns ärenden. Mönstret såg likadant ut under 2022. Ökningen från 2022 till 2023 är dock jämförbar för alla grupper.

Figur 3 Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och inrikes resp. utrikes födda.

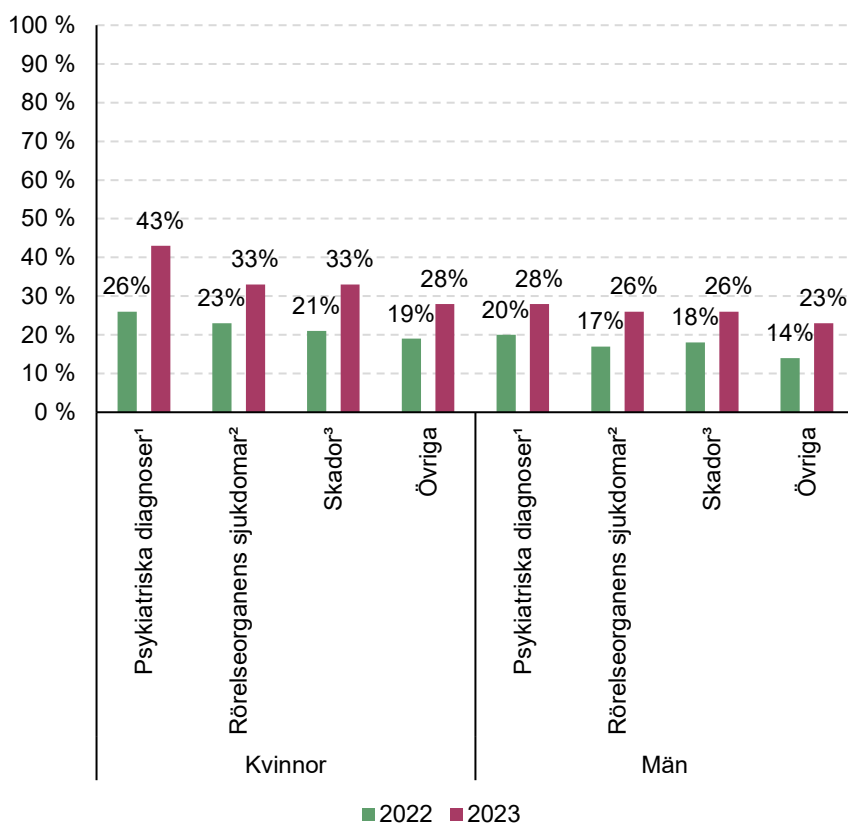
Källa: Försäkringskassans datalager SToRE.
Anm.: Visualisering av tabell 8, bilaga 2.

Personer med psykiatriska diagnoser får oftare frågor om våld

När det gäller frekvens av ordet våld i akter finns det också skillnader mellan olika diagnosgrupper. Figur 5 visar de tre största diagnosgrupperna bland startade sjukfall. Det är vanligast att ordet våld förekommer i ärenden för kvinnor med psykiatriska diagnoser. Psykiatriska diagnoser kan till exempel vara utmattningssyndrom, akut stressreaktion, ångestsyndrom och depressiva episoder. 2023 förekom ordet våld i 43 procent av ärendena för kvinnor med psykiatrisk diagnos. Det finns två ytterligare diagnosgrupper där det oftare än i övriga diagnoser ställs frågor om våld. Det gäller besvär i rörelseorganen, såsom ryggvärk och artros, samt diagnosgruppen skador, där till exempel frakturer och sårskador ingår. Mönstret gäller för både kvinnor och män 2022 och 2023.

Att vissa grupper av individer, som till exempel inrikes födda kvinnor och personer med psykiatrisk diagnos, oftare får frågor om våld tyder på att försäkringsutredarna medvetet eller omedvetet väljer vilka personer som de ska fråga om våld, snarare än att ställa frågor i alla ärenden.

Figur 4 Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och diagnosgrupp.

Källa: Försäkringskassans datalager SToRE Anm.: ¹Diagnoskod F00-F99, ²Diagnoskod M00-M99, ³Diagnoskod S00-T98. Visualisering av tabell 9, bilaga 2.

Endast små skillnader utifrån SGI-nivå

I studien vill vi också ta reda på om det finns några skillnader i hur vanligt det är att fråga om våld utifrån individers inkomst. Vi har valt sjukpenninggrundande inkomst, SGI, som en indikator på inkomst. SGI är det belopp som räknas fram av Försäkringskassan utifrån vad en individ tjänar per år och som ligger till grund för till exempel sjukpenning och föräldrapenning. Försäkringsutredare ser i handläggningssystemet individers SGI och kan på så sätt skapa sig en uppfattning om en individs inkomst. Till sjukpenning finns ett SGI-tak på 573 000 kronor i årsinkomst.

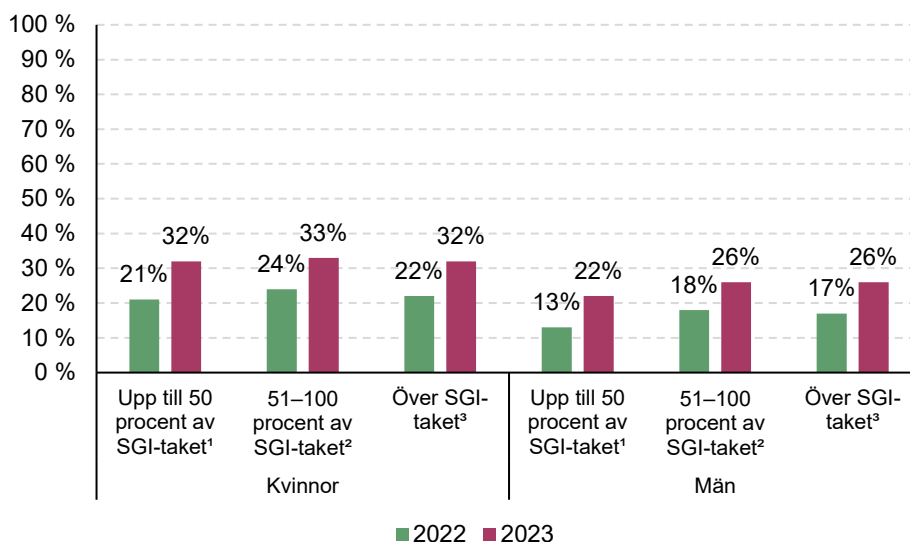
I analysen har tre olika nivåer av SGI studerats:

- Upp till 50 procent av SGI-taket, vilket motsvarar 286 500 kronor
- 51–100 procent av SGI-taket, vilket motsvarar 286 501–573 000 kronor
- Över SGI-taket, vilket motsvarar över 573 000 kronor

Det är endast små skillnader i hur vanligt det är att ordet våld förekommer. Både 2022 och 2023 var det något vanligare i de

ärenden där inkomsten låg mellan 51 och 100 procent av SGI-taket. Samma mönster gäller för kvinnor och män.

Figur 5 Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Källa: Försäkringskassans datalager SToRE.

Anm.: ¹Upp till 286 500 kronor, ²286 501–573 000 kronor, ³Över 573 000 kronor. 71 ärenden har exkluderats då det saknades uppgift om SGI. Visualisering av tabell 10, bilaga 2.

Dokumentationen är oftast kortfattad...

I aktstudien av textutdrag ingick 1 999 ärenden som innehåller ordet *våld*. Dessa har granskats manuellt. Granskningen visar att dokumentationen oftast är kortfattad, och det gäller framförallt de ärenden där individen inte har erfarenhet av våld. De flesta textutdrag vid nekande svar är mycket kortfattade. Till exempel: *"Erfarenhet av våld: Nej"* eller *"Upplever inte våld i nära relation"*. Att dokumentationen ofta är kortfattad när individer inte har erfarenheter av våld ligger i linje med att försäkringsutredare endast ska dokumentera de uppgifter som kan ha betydelse för ärendet.

I vissa ärenden finns det något mer utförliga texter om våld. De är ofta inspirerade av förslag på hur frågor om våld kan ställas i vägledningen för sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning.²⁰

Till exempel: *"Jag informerar om Försäkringskassans uppdrag gällande våld i nära relationer. Vi har börjat fråga alla om egna erfarenheter av våld eftersom vi vet att det påverkar hälsan och kan ha en koppling till sjukskrivning. Jag frågar om hon har kommit i*

²⁰ Försäkringskassan, 2015b

kontakt med någon form av våld. Hon berättar att hon inte har någon erfarenhet av någon form av våld.”

I de ärenden där individen har uppgett att hen har erfarenheter av våld, är dokumentationen något mer utförlig än annars. Läs mer om det i kapitlet *Sjukskrivna berättar om erfarenheter av våld*.

...men i de fall det framgår handlar den om våldsutsatthet

När försäkringsutredare ställer frågor om erfarenheter av våld ska det innefatta både våldsutsatthet och våld som den försäkrade själv har utövat mot någon annan, det vill säga våldsutövning.

Eftersom majoriteten av textutdragen är mycket kortfattade går det inte att läsa ut om försäkringsutredaren har ställt frågor om våldsutsatthet eller våldsutövning. Det vi ser är generella formuleringar om erfarenhet eller upplevelse av våld.

I ungefär en tredjedel av de 1999 akterna finns dock ordet ”utsatt” med. Det förekommer då i sammanhanget att ”bli utsatt”.

Till exempel: *”Jag har ställt rutinfrågan om personen är eller har varit utsatt för våld i nära relation”* eller *”NN uppger att hon inte blivit utsatt för våld i nära relation”*.

Vi tolkar det som att försäkringsutredare antingen ställer frågor specifikt om våldsutsatthet eller att individer berättar om våldsutsatthet när de får generella frågor om erfarenheter av våld.

Endast i en handfull ärenden förekommer ordet ”utsätter”, i bemärkelsen ”utsätter andra”, eller ”utöva/utövning”. Utifrån detta drar vi slutsatsen att försäkringsutredare troligtvis sällan ställer frågor om våldsutövning och att individer sällan berättar om våldsutövning när de får generella frågor om erfarenheter av våld.

Sjukskrivna berättar om erfarenheter av våld

I det här kapitlet redovisar vi i hur stor andel av ärendena som individer uppger att de har erfarenheter av våld, resonerar kring resultatet och redogör för hur försäkringsutredare dokumenterar när individer berättar att de har erfarenheter av våld.

Knappt 10 procent berättar om erfarenheter av våld

I det slumpmässiga urvalet av 1999 ärenden har försäkringsutredare i 180 av dem dokumenterat att individen har erfarenheter av våld i nära relation. Utifrån det skattas att mellan 8,3 procent och 10,5 procent av studiepopulationen i sin helhet har uppgett till Försäkringskassan att de har erfarenheter av våld.

De flesta är kvinnor och har psykiatrisk diagnos

Av de 180 ärenden där individer har uppgett i samtal med försäkringsutredare att de har erfarenheter av våld är den stora majoriteten kvinnor, inrikes födda och personer med psykiatrisk diagnos. Tabell 5 visar sammansättningen i gruppen som uppger att de har erfarenheter av våld.

Tabell 4 Ärenden där individer har berättat om erfarenheter av våld.

Grupp	Antal ärenden (andel)
Totalt	180 (100 %)
År	
2022	81 (45 %)
2023	99 (55 %)
Kön	
Kvinnor	164 (91%)
Män	16 (9 %)
Inrikes respektive utrikes födda	
Inrikes födda	159 (88 %)
Utrikes födda	21 (12 %)
Diagnosgrupp	
Psykiatriska diagnoser ¹	113 (63 %)
Rörelseorganens sjukdomar ²	25 (14 %)
Skador ³	*
Övriga	38 (21 %)
Sjukpenninggrundande inkomst	
Upp till 50 % av SGI-taket	27 (15 %)
51–100 % av SGI-taket	130 (72 %)
Över SGI-taket	23 (13 %)

Källa: Försäkringskassans datalager SToRE.

Anm.: * För få observationer för att redovisa. ¹Diagnoskod F00-F99, ²Diagnoskod M00-M99, ³Diagnoskod S00-T98.

De flesta berättar om tidigare erfarenheter av våldsutsatthet

I de flesta av ärenden i studien där våld förekommer, handlar det om tidigare erfarenheter av våld som inte längre pågår. Våldet kunde ha pågått för länge sedan eller alldeles nyligen. Men den gemensamma nämnaren var att våldet inte längre var pågående.

I akterna stod det till exempel: *"Har erfarenhet från våld i nära relation tidigare äktenskap men inget pågående."* eller *"Våld i nära relation: har erfarenhet men inget som pågår idag."* Endast i mycket få ärenden berättar individer om pågående våldsutsatthet.

Inget av de ärenden där våld i nära relation har identifierats handlar om våldsutövning. I några ärenden går det inte att utläsa om erfarenheten av våld handlar om våldsutsatthet eller våldsutövning men i majoriteten av ärendena står det att individen har varit utsatt för någon typ av våld i nära relation.

Våldsutövaren är oftast en tidigare partner

I de ärenden som det framkommer vilken relation individen har till förövaren så är partner, sambo och make den vanligaste. Där kön framkommer på partnern så är det oftast en man. I några fall har de försäkrade berättat om våld de utsattes för som barn.

Hälften av de som berättar om våld har redan fått stöd

I det här kapitlet redogör vi för huruvida arbetet med att ställa frågor om våld leder till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd samt resonerar kring resultatet. Vi har gjort en fördjupad analys av de 180 ärenden som visar att individen har erfarenhet av våld.

Försäkringsutredare och individ diskuterar stöd

I ungefär två tredjedelar av de ärenden där våld har förekommit har försäkringsutredaren och den sjukskrivne diskuterat vilken typ av stödverksamheter som finns vid erfarenheter av våld i nära relationer. Det handlar om till exempel kontakt med kvinnojour, psykolog eller socialtjänst.

Det kan till exempel se ut så här: *”NN berättar att hon bor ensam, men att hon har erfarenheter av våld i nära relation. Jag hänvisar henne till olika stödverksamheter som bland annat, kvinno- och tjejjourer.”*

För individer som inte redan har haft kontakt med stödverksamhet bör den här typen av samtal kunna leda till att individer som har behov av stöd söker det.

Hälften har redan haft kontakt med stödverksamhet

I ungefär hälften av de ärendena där våld har förekommit står i akterna att individerna redan har eller har haft kontakt med någon typ av stödverksamhet med anledning av våldet. Till exempel:

”Den försäkrade berättar att hon blivit utsatt för våld i nära relationer av barnens far, hon ligger i dagsläget i vårdnadstvist med honom, vilket är mycket krävande och tar mycket energi. Hon berättar att både hon och barnen blivit utsatta, hon har kontakt med kvinnojour samt inblandning av socialtjänsten och polisen.”

I en del fall står det i akten att individen inte anser att hen behöver ha någon kontakt med stödverksamhet. Som anledning till detta uppger de till exempel att de hade personer runt omkring dem som gav dem stöd eller att de på egen hand hade bearbetat händelserna. Till exempel:

”Den försäkrade berättar att hon har sådana erfarenheter men att det inte är något som påverkar idag. Den försäkrade bekräftar även att hon vet vad för sorts hjälp hon kan få.”

Nästan inga andra ställningstaganden med anledning av våldet

Enligt vägledningen för sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning²¹ ska försäkringsutredarna dokumentera ställningstaganden som de gör med anledning av att de får information om att individen har erfarenheter av våld. Ett ställningstagande med anledning av erfarenhet av våld kan exempelvis vara att försäkringsutredaren bestämmer sig för att kontakta vården för att samordna rehabiliterande insatser.

I de ärenden där våld i nära relation har förekommit ser vi bara ett fåtal exempel på att försäkringsutredaren har dokumenterat något annat än att de har diskuterat eller informerat om stödverksamheter. Det innebär att det saknas dokumenterade ställningstaganden. En anledning kan vara att de som berättar om sin erfarenhet av våld redan har börjat bearbeta sina erfarenheter och tagit den hjälp som de anser sig behöva. Till exempel:

”NN berättar att hon försöker lämna ett dysfunktionellt förhållande, socialtjänsten är involverad, utredning pågår och hon går till samtal för detta. Jag frågar vidare om det gäller hot och våld i en nära relation vilket NN bekräftar. Jag informerar om det stöd som finns att få men hon har redan de kontakter som behövs och hon behöver i dagsläget inget mer stöd.”

²¹ Försäkringskassan 2015b

Diskussion och förslag på utvecklingsområden

Under 2022 och 2023 ställdes frågor om våld i ungefär 77 000 sjukpenningärenden. Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem. Genom att Försäkringskassan ställer frågor om erfarenheter av våld bidrar myndigheten till att våld motverkas.

Frågor om våld ställdes i ungefär en tredjedel av ärendena där förutsättningar för återgång i arbete utreddes. Genom att försäkringsutredare börjar fråga om våld rutinmässigt kan de som får frågor om våld bli ännu fler.

Försäkringskassan har sedan 2015 gjort ett stort arbete med att upptäcka och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Många försäkringsutredare ställer idag frågor om våld, en stor andel medarbetare har gått utbildning, och arbetet följs kontinuerligt upp. Studien visar en positiv förflyttning från 2022 till 2023 där fler och fler ställer frågor om våld. Frågor om våld ska dock ställas i alla ärenden och det är ännu inte uppnått. Arbetet med att fråga om våld kräver även fortsatt långsiktighet och uthållighet.

Troligtvis svarar många nekande trots att de har erfarenheter av våld

2024 publicerade Brottsförebyggande rådet en rapport som bygger på anonyma enkätsvar. Den visade att 29 procent av befolkningen (16–84 år) uppgav att de blivit utsatta för någon typ av våld i nära relation under sin livstid.²² Det är alltså betydligt högre än de 8,3 – 10,5 procent som skattas i denna studie.

Detta tyder på att Försäkringskassan möter många individer med erfarenheter av våld som inte berättar om det trots att de får frågor. Det är vanligt att svara nekande, särskilt om man har en pågående erfarenhet av våld. Det kan bland annat förklaras av den så kallade normaliseringsprocessen. Normaliseringsprocessen innebär bland annat att gränser för vad som är normalt förflyttas och att våldet internaliseras. Det är vanligt att inte själv se de erfarenheter som man har av våld. Både den som utsätts för våld och den som utövar våld kan betrakta våldet som ett förväntat och i viss mån accepterat inslag i vardagen.²³

²² Brottsförebyggande rådet 2024. 14 procent uppgav också att de hade blivit utsatta för våld i nära relation under 2022.

²³ Lundgren, E. 2004

Försäkringskassan ställer frågor om våld i telefonutredningar vilket ofta är första gången som försäkringsutredaren har kontakt med individen. Därmed har det inte heller funnits någon möjlighet att bygga upp en relation och tillit över tid.²⁴ Individen befinner sig också i en ojämlik relation till en myndighet som fattar beslut om fortsatt utbetalning av sjukpenning vilket också kan påverka förutsättningarna för individen att prata om våld.

Att fråga om våld är viktigt i sig

Det är viktigt att ha i åtanke att Försäkringskassans bidrag till det jämställdhetspolitiska målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra inte är avhängigt av att individer berättar om sina erfarenheter.

I Försäkringskassans arbete med att upptäcka och motverka våld utgår myndigheten ifrån antagandet att myndigheten genom att ställa frågor om våld skickar signaler om att våld inte är acceptabelt. Dessa signaler kan stärka individerna att själva söka stöd.

Försäkringskassans arbete mot våld är en del av ett större sammanhang där även andra aktörer i samhället (så som Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård och socialtjänst) har i uppdrag att ställa frågor om våld i mötet med enskilda individer. När flera samhällsaktörer ställer frågor om våld visar det ett gemensamt ställningstagande mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det ökar sannolikheten för att individer med erfarenheter av våld berättar för någon samhällsaktör om sina erfarenheter och på så sätt kan få stöd.

Genom att ställa frågor om våld kan Försäkringskassan – oavsett om individer väljer att berätta om sin erfarenhet eller inte – bidra till att individer med erfarenheter av våld söker eller får stöd. På så sätt bidrar Försäkringskassan, tillsammans med andra aktörer i samhället som också ställer frågor om våld, till effekten på samhällsnivå om att mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska upphöra.

Förslag på utvecklingsområden

Projektet har identifierat ett antal områden för att fortsätta utveckla arbetet. Utvecklingsområdena ska betraktas som förslag baserade på resultat och iakttagelser från denna studie. Mottagande verksamhet behöver sedan bedöma om och på vilket förslagen kan omsättas till praktiska åtgärder.

²⁴ Socialstyrelsen (2014) rekommenderar till exempel att alla i mödrahälsovården bör få frågor om erfarenhet av våld. En anledning till att de rekommenderar just mödrahälsovården är att den erbjuder återkommande möten och samtal i en trygg miljö.

Försäkringskassan har under sista kvartalet 2023 och 2024 genomfört organisationsförändringar i handläggning av sjukpenningärenden. De innebär bland annat en ökad nationell styrning och att försäkringsutredarna specialiserar sig inom olika delar av handläggningen. Syftet med organisationsförändringar är att öka enhetligheten i tillämpningsfrågor.

Organisationsförändringarna skulle kunna påverka hur ofta försäkringsutredarna ställer frågor om våld. I den här studien har vi tittat på ärenden från 2022 och 2023 vilket innebär att vi främst studerat tiden före organisationsförändringarna.

Den del av studien som tittar på hur ofta ordet våld förekommer i journaler kommer kunna följas upp årligen. Det är därför lämpligt att invänta uppföljningen av 2024 innan myndigheten tar ställning till de utvecklingsområden som föreslås här. Den uppföljningen kommer att göras i samband med Försäkringskassans årsredovisning 2024.

Förtydliga målen, förankra dem och efterfråga resultat i verksamheten

Analysen visar att det 2022 och 2023 fanns mönster i vilka grupper av individer som får frågor om våld. Kvinnor med inrikes bakgrund och personer med psykiatriska diagnoser fick oftast frågor. Dessa mönster tyder på att försäkringsutredarna medvetet eller omedvetet valt vilka personer de ska fråga om våld och att frågor om våld inte ställdes systematiskt.

För att frågor om våld ska ställas i alla ärenden bör målen för arbetet med att upptäcka och motverka våld förtydligas. Fram till 2025 finns det mål på myndighetsnivå. På avdelningsnivå fanns det tidigare mål om att rutinmässigt fråga om våld men det saknas idag. Målen ska vara möjliga att följa upp och bör följa en logisk kedja från övergripande myndighetsnivå ner till lägre organisatoriska enheter. Arbetet följs idag upp i samband med årsredovisning och slutredovisning av regeringsuppdrag. Men uppföljning och efterfrågan på resultat bör också synliggöras närmare handläggningen. Fokus i detta bör vara på dialog och att hålla frågan levande. Det kan till exempel handla om att enhetschefer kontinuerligt lyfter arbetet med att ställa frågor om våld på arbetsplatsträffar eller enhetsmöten.

Identifiera behov av riktade insatser där få frågor om våld

Det fanns under 2022 och 2023 stora skillnader mellan olika områden inom verksamheten. I vissa områden ställde försäkringsutredare mycket sällan frågor om våld. Uppföljning bör genomföras utifrån den nya organisationen för att synliggöra eventuella skillnader mellan olika delar av verksamheten. Om uppföljning visar att det finns skillnader bör riktade satsningar med

information och kompetensutveckling genomförs. Satsningar på till exempel föreläsningar och aktiviteter på arbetsplatsträffar har visat sig kunna bidra till att fler ställer frågor om våld.

Fråga rutinmässigt vid flera tillfällen

Nästan alla som berättade om erfarenheter av våld i mötet med Försäkringskassan berättade om tidigare erfarenheter. Men myndigheten möter med stor sannolikhet även individer med pågående erfarenhet av våld.

Det är vanligt att initialt svara nekande på frågor om våld, särskilt när våldet är pågående. Telefonutredningar sker dessutom ofta vid första tillfället som försäkringsutredaren har kontakt med individen. I en till naturen ojämlik relation mellan myndighet och individ kan det vara svårt att skapa tillit, särskilt vid ett första samtal.

För att upptäcka fler med erfarenheter av våld bör därför frågor om våld ställas vid flera tillfällen inom ett ärende. I långa sjukpenningärenden har försäkringsutredaren upprepade samtal med individen. Frågor om våld skulle kunna ställas rutinmässigt vid till exempel samordning och uppföljning av rehabiliteringsinsatser.

Analysera hinder och behov av stöd

När försäkringsutredare ställer frågor om erfarenheter av våld ska det innefatta både våldsutsatthet och våldsutövning. Trots att information om våldsutövning ingår i utbildningar och att det finns stöd för hur försäkringsutredarna kan ställa frågor om våldsutövning visar denna studie att försäkringsutredare troligtvis sällan ställer frågor om våldsutövning. Att ställa frågor om våldsutövning kan upplevas särskilt svårt och känsligt.

Studien visade också att vissa grupper av individer under åren 2022 och 2023 mer sällan än andra fick frågor om våld. Det innebär att myndigheten riskerar att missa individer med erfarenheter av våld. Exempel på sådana grupper är män och personer som är utrikes födda.

Om uppföljningen av 2024 visar att det även i fortsättningen finns skillnader bör utmaningar och eventuella hinder för försäkringsutredarna kring att ställa frågor om våld utredas. Även stöd och förutsättningar behöver utredas och i det arbetet behöver försäkringsutredarna själva involveras.

Referenser

Arbetsmarknadsdepartementet 2022. Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2022–2024. A2022/00842

Brottsförebyggande rådet, 2024:4. Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden

Försäkringskassan, 2015a. Återrapportering av regeringsuppdrag: Jämställdhetsintegrering Dnr 008551–2014

Försäkringskassan, 2015b. Vägledning 2015:1 Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning

Försäkringskassan, 2015c. Historikbilaga till vägledning 2015:1

Försäkringskassan. 2021. Svar på regeringsuppdrag – Försäkringskassans inriktning 2022–2025 för att bidra till de jämställdhetspolitiska målen.

Försäkringskassan 2022a. Svar på regeringsuppdrag – Redovisning av regeringsuppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2019–2021

Försäkringskassan, 2022b. Årlig enkät om den statliga värdegrunden. Dnr FK 2022/013365

Försäkringskassan, 2022c. Verksamhetslogik för Försäkringskassans arbete med att bidra till de jämställdhetspolitiska målen 2022–2025 Dnr FK 2022/016553

Försäkringskassan, 2022d. Mer aktivitet i utredningar av ärenden om sjukpenning PM 2022:3

Inspektionen för socialförsäkringen 2018:8. Social problematik och sjukskrivning – handläggning

Jämställdhetsmyndigheten, 2020. Färdplan för myndighetssamverkan för ökad upptäckt av våld 2020–2021

Lundgren E, 2004. Våldets normaliseringsprocess

Nationellt centrum för kvinnofrid, 2014. En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa

SFS 2017:900. Förvaltningslagen

Socialdepartementet 2012. Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Försäkringskassan S2012/8855/SAM

Socialstyrelsen, 2014. Att vilja se, vilja veta och att våga fråga. Vägledning för att öka förutsättningarna att upptäcka våldsutsatthet

Socialstyrelsen, 2019. Plan för utökad samverkan för förbättrad upptäckt av våld i nära relationer

Tabell- och figurförteckning

Tabeller

Tabell 1	Frågeställningar.	13
Tabell 2	Frågeställningar och datakällor.	14
Tabell 3	Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år och kön.	17
Tabell 4	Ärenden där individer har berättat om erfarenheter av våld.	22
Tabell 5	Bilaga 1: Frågeställningar.	34
Tabell 6	Bilaga 1: Studiepopulation, antal ärenden fördelat på kön och år.	36
Tabell 7	Bilaga 1: Frågeställningar och datakällor	36
Tabell 8	Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och inrikes resp. utrikes födda	41
Tabell 9	Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och diagnosgrupp.	42
Tabell 10	Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år och kön.	43

Figurer

Figur 1	Förenklad verksamhetslogik för arbetet med att upptäcka och motverka våld.	11
Figur 2	Datakällor och studiepopulation	14
Figur 3	Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och inrikes resp. utrikes födda.	18
Figur 4	Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och diagnosgrupp.	19
Figur 5	Andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och sjukpenninggrundande inkomst (SGI).	20
Figur 6	Bilaga 1: Studiepopulation och datakällor	37

Bilaga 1

Metod

Dokumentation av erfarenheter av våld

När försäkringsutredare inom sjukpenningärenden ställer frågor om våld ska det dokumenteras i ärendets akt. Enligt förvaltningslagen ska en myndighet som får uppgifter på något annat sätt än genom en handling snarast dokumentera dem, om de kan ha betydelse för ett beslut i ärendet.²⁵ Att ställa frågor om våld är en del av att utreda vilka förutsättningar den sjukskrivna individen har för att kunna återgå i arbete. Det är en uppgift som kan ha betydelse för ärendet och ska därför dokumenteras.

Enligt vägledningen för sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning²⁶ ska försäkringsutredaren dokumentera:

- att hen har ställt frågor om våld och
- vad individen har svarat.

Om den individen berättar om erfarenheter av våld ska försäkringsutredarna också dokumentera:

- att hen informerat om var individen kan få stöd
- de eventuella stödinsatser som individen redan har kontakt med och
- ställningstaganden om handläggningen som försäkringsutredaren gör i ärendet, exempelvis kontakta vården eller annan part för att samordna rehabiliterande insatser.

Operationalisering av frågeställningar

För att besvara de övergripande frågeställningarna utgår den här studien ifrån den dokumentation som finns i akter. Det innebär att vi utgår ifrån att försäkringsutredare dokumenterar att de ställer frågor om våld i samma utsträckning som de faktiskt frågar om det.

De operationaliserade frågeställningarna har tagits fram utifrån punkterna i stycket ovan. De operationaliserade frågeställningarna till fråga 3 har breddats något för att möjliggöra analysen.

²⁵ 27§ Förvaltningslagen (SFS 2017:900)

²⁶ Försäkringskassan 2015b

Tabell 5 Bilaga 1: Frågeställningar.

Övergripande frågeställningar	Operationaliserade frågeställningar
1. Hur vanligt är det att försäkringsutredare ställer frågor om våld i sin utredning av förutsättningar för återgång i arbete?	I hur stor andel av ärendena framkommer i dokumentation att frågor om våld har ställts?
2. Hur vanligt är det att försäkringsutredare upptäcker individer med erfarenheter av våld i nära relationer?	I hur stor andel av ärendena framkommer i dokumentation att individer med erfarenheter av våld har identifierats?
3. Leder arbetet med att ställa frågor om våld till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd?	I hur stor andel av ärendena <i>där erfarenhet av våld har identifierats</i> framkommer i dokumentation: <ul style="list-style-type: none"> – att försäkringsutredaren och den ärendet berör har pratat om, alternativt att försäkringsutredaren har informerat om eller hänvisat till, var individer med erfarenheter av våld kan få stöd? – om individen redan har eller har haft kontakt med stödverksamheter (som till exempel socialtjänst, kvinnojour eller psykolog)? – att försäkringsutredaren har agerat på något sätt med anledning av erfarenheten av våld (t ex kontaktat vården)?

Studiepopulation

Studiepopulationen består av sjukpenningärenden:

- som har en manuell registrering av att telefonutredning gjordes under åren 2022 eller 2023
- som avslutades senast maj 2024 och
- som inte är SID-ärenden.

I figur 6 beskriver vi hur studiepopulationen förhåller sig till de datakällor som används.

Försäkringsutredare inom sjukpenningärenden ska ställa frågor om våld i alla ärenden där förutsättningar för återgång i arbete utreds. Förutsättningar för återgång i arbete ska utredas när och om försäkringsutredaren gör en telefonutredning med den sjukskrivna individen. Telefonutredningar ska göras i alla ärenden förutom dem där individen redan är tillbaka i arbete eller annan sysselsättning eller har en klar prognos för återgång inom 3 månader.

Telefonutredningar sker vid olika tidpunkter i ärenden beroende på ärendets beskaffenhet. För att med stor säkerhet kunna säga att en utredning av förutsättningar för återgång i arbete har genomförts studerar vi ärenden där försäkringsutredaren själv har gjort en manuell registrering i handläggningssystemet om att en

telefonutredning har genomförts.²⁷ De ärenden som ingick i studien var sådana där en telefonutredning genomförts under åren 2022 och 2023.

En nackdel med att endast titta på ärenden där försäkringsutredarna själva har gjort en manuell registrering i handläggningssystemet är att vi riskerar att missa ärenden där en telefonutredning har genomförts men inte registrerats. Vi har dock inte någon anledning att tro att dessa ärenden skulle avvika i sin karaktär i förhållande till de ärenden som har fått en manuell registrering.

Dessutom är det långt ifrån alla ärenden där telefonutredningar genomförs. En studie från 2022²⁸ beskriver andelen sjukpenningärenden där försäkringsutredare manuellt registrerat att telefonutredning genomförts under 2021. I ärenden som passerat 90 dagar hade 62 procent av sjukpenningärendena registrerade telefonutredningar. I ärenden som passerat 180 dagar hade det ökat till 78 procent. Det är i båda fallen en ökning från 2019.²⁹ Det är rimligt att anta att fördelningen under 2022 och 2023 har en liknande fördelning. I studiepopulationen ingår alla ärenden där en telefonutredning har genomförts, vi har alltså inte gjort några avgränsningar utifrån ärendets längd.

För att kunna ta del av text från akter genom Försäkringskassans datalager (Store) måste ärendena vara avslutade. Det innebär att endast avslutade ärenden ingår i studiepopulationen. Ärendena avslutades senast maj 2024.

Ärenden för individer som har skyddade personuppgifter (så kallade SID-ärenden) ingår inte i studien. Handläggningen av dessa ärenden skiljer sig från den handläggning som vi ska studera i denna analys. Dessutom är erfarenhet av hot och våld från närstående den vanligaste orsaken till att få skyddade personuppgifter. Det innebär att erfarenheten av våld redan bör vara känd och att det av den anledningen inte är aktuellt att ställa frågor om våld.

Sammanlagt ingår cirka 304 000 ärenden i populationen. Vissa individer har flera sjukpenningärenden under perioden och förekommer därför i flera ärenden. Antalet unika individer är cirka

²⁷ Denna manuella registrering görs genom DoA. DoA står för Diagnos- och Arbetsgivaruppgifter och är ett gränssnitt där försäkringsutredare kan registrera olika typer av mätpunkter. En sådan mätpunkt att ha gjort en telefonutredning.

²⁸ Försäkringskassan, 2022d

²⁹ Ärenden som passerar dag 90 i rehabiliteringskedjan har andelen med telefonutredningar ökat från 52 procent 2019 till 62 procent 2021. I ärenden som passerar dag 180 har andelen ökat från 65 till 78 procent och för ärenden som passerar dag 365 är motsvarande andelar 71 och 82 procent för de båda åren. Studien visade också att telefonutredningar är vanligare i ärenden där den försäkrade har en psykiatrisk diagnos och detta gäller oavsett hur långt ärendet blivit och för båda åren.

280 000. I studien använder vi genomgående ärenden som studieobjekt. Studiepopulationen beskrivs i tabell 2.

Tabell 6 Bilaga 1: Studiepopulation, antal ärenden fördelat på kön och år.

	Kvinnor		Män		Totalt	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Antal	97 157	97 977	54 078	54 715	151 236	152 692
Inrikes födda	78 469	78 727	41 462	41 783	119 932	120 510
Utrikes födda	18 688	19 250	12 616	12 932	31 304	32 182
<i>Diagnosgrupp</i>						
Psykiatriska diagnoser ¹	42 458	43 014	16 695	17 047	59 153	60 061
Rörelseorganens sjukdomar ²	17 860	18 731	13 921	14 880	31 781	33 611
Skador ³	8 047	8 891	8 386	9 252	16 433	18 143
Övriga	28 792	27 341	15 076	13 536	43 868	40 877
<i>Sjukpenninggrundande inkomst</i>						
0–50% av SGI-tak	10 260	12 280	4 138	4 608	14 398	16 888
51–100% av SGI-tak	71 713	68 537	38 342	36 854	110 055	105 391
Över SGI-tak	15 166	17 138	11 583	13 238	26 749	30 376

Källa: Försäkringskassan.

Anm.: ¹Diagnoskod F00-F99, ²Diagnoskod M00-M99, ³Diagnoskod S00-T98.

Kvinnor står för majoriteten av ärendena, ungefär två tredjedelar. En femtedel av ärendena tillhör utrikes födda. Diagnosgruppen med psykiatriska diagnoser är störst. De allra flesta har en SGI-nivå mellan 50 och 100 procent av SGI-taket.³⁰

Frågeställningar och datakällor

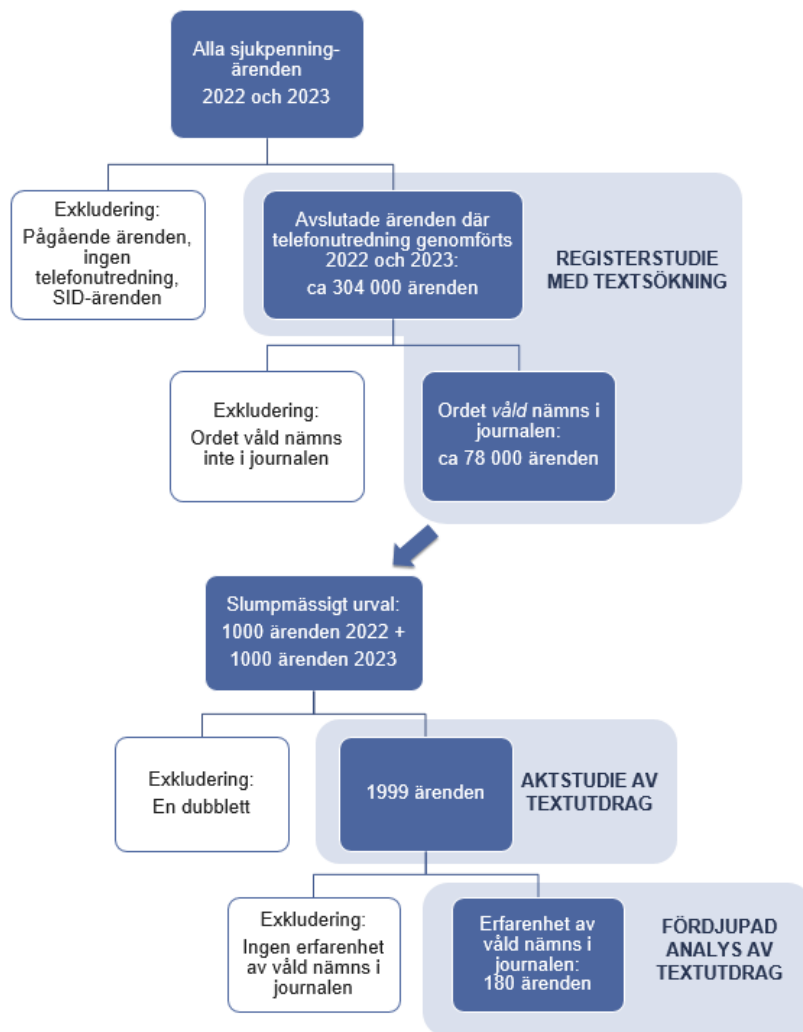
För att besvara de övergripande frågeställningarna har en kombination av datakällor används.

Tabell 7 Bilaga 1: Frågeställningar och datakällor

Frågeställning	Datakälla
1. Hur vanligt är det att ställa frågor om våld?	Registerstudie med textsökning
2. Hur vanligt är det att upptäcka erfarenhet av våld?	Aktstudie av textutdrag
3. Leder arbetet till att individer får eller söker stöd?	Fördjupad analys av textutdrag

³⁰ SGI står för sjukpenninggrundande inkomst och är det belopp som ligger till grund för till exempel sjukpenning och föräldrapenning. Till sjukpenning finns ett SGI-tak på 573 000 kronor i årsinkomst.

Figur 6 Bilaga 1: Studiepopulation och datakällor

Registerstudie med textsökning

För att undersöka hur vanligt det är att försäkringsutredare ställer frågor om våld i telefonutredningar har registerdata och text från akter i sjukpenningärenden från Försäkringskassans datalager (Store) använts. I akterna har vi sökt efter ordet, även kallat söksträngen, *våld* och på så sätt identifierat alla akter där ordet förekommer. Eftersom söksträngen är "våld" så inkluderar det ord som innehåller *våld*, såsom våldsutsatt eller våldserfarenhet. Genom att koppla de akter som innehåller ordet våld till registerdata har vi utifrån hela studiepopulationen studerat om det finns skillnader utifrån kön, inrikes respektive utrikes födda, diagnosgrupper och SGI-nivå.

Vid beräkningarna i registerstudien har vi tagit hänsyn till att ordet våld inte alltid avser våld i nära relation. För att kunna göra det genomför vi analys i aktstudien som beskrivs nedan.

Aktstudie av textutdrag

För att undersöka hur vanligt det är att försäkringsutredare upptäcker individer med erfarenheter av våld i nära relationer har vi gjort en aktstudie av textutdrag. Ett på Försäkringskassan vanligt tillvägagångssätt för att förstå olika delar av handläggningen är att genomföra aktstudier. I traditionella aktstudier går analytikern igenom hela ärendet för att söka efter information. Det är ett resurskrävande arbete.

I den här aktstudien har vi istället använt en textsökningsfunktion som vi använt i de ärenden där ordet våld förekommer. I dessa ärenden har vi tagit fram textutdrag ur det ställe i akten där ordet *våld* finns. Textutdragen består av all text som omsluter ordet *våld* med blankrader ovan och under. När ordet *våld* har återkommit på flera ställen i akten har samtliga textutdrag där ordet förekommer tagits med.

Utifrån de ärenden som har gett träff på ordet *våld* har vi gjort ett slumpmässigt urval på 1 000 ärenden för 2022 och 1 000 ärenden för 2023. Ett ärende fanns med som en dubblett, efter att det rensats bort återstod 1 999 textutdrag. Genom att läsa igenom dessa kunde vi ta reda på i hur många av dessa ärenden som försäkringsutredare upptäcker individer med erfarenhet av våld. Utifrån resultaten har vi sedan kunnat skatta upptäckten av våld i hela populationen.

I genomgången av dessa ärenden kunde vi också verifiera hur vanligt det var att en träff på ordet våld innebar att en försäkringsutredare ställt frågor om erfarenheter av våld i nära relationer. Det visade sig att i 40 av de 1 999 ärendena handlade det om något annat. Därmed verifierade vi att i 98 procent³¹ av ärendena där ordet våld nämns handlar om att försäkringsutredaren har ställt frågor om våld i nära relation. Denna kunskap användes för beräkningarna i registerstudien som beskrivits ovan.

Några av de 40 ärendena handlade om att den försäkrade inte var ensam under samtalet och att det därför inte var lämpligt att ställa frågor om våld. I ytterligare några av ärendena framkom det att försäkringsutredaren bedömde att det inte var relevant att ställa frågor om våld.

I analysen utgår vi ifrån skrivningen i förmånens vägledning om att försäkringsutredare *alltid* ska ställa frågor om våld i *alla* ärenden där de utreder förutsättningarna för återgång i arbete. Aktstudien visade att det kan finnas tillfällen där undantag bör göras från detta. Vi bedömer inte att dessa undantag är tillämpliga i en utsträckning som påverkar analysens resultat.

³¹ 95-procentigt konfidensintervall 97,5 procent - 98,5 procent.

I studien önskar vi också beskriva gruppen av individer som uppger att de har erfarenheter av våld. I aktstudien av textutdrag från de 1 999 ärendena visade det sig att i 180 av dem uppgav den försäkrade att hen hade erfarenheter av våld. Då detta rör sig om ett litet antal kommer vi endast beskriva sammansättningen av individer i den identifierade gruppen utan att dra slutsatser för hela populationen.

Fördjupad analys av textutdrag

Den tredje övergripande frågeställningen om huruvida arbetet med att ställa frågor om våld leder till att individer med erfarenheter av våld får eller söker stöd har vi valt att hantera som en sekundär frågeställning.

Anledningen till det är att vi på förhand inte visste i hur stor andel av ärendena i aktstudien som våld skulle upptäckas och hur vi skulle hantera det metodologiskt. Vi visste inte heller hur mycket information som skulle finnas med i textstyckena.

Vi har undersökt hur vanligt det är försäkringsutredare diskuterar stöd med individer som har erfarenhet av våld, hur vanligt det är att individen har kontakt med någon stödverksamhet och om försäkringsutredaren agerar på något sätt med anledningen av erfarenheten av våld.

Vi har utgått ifrån de 180 ärenden där de försäkrade har uppgett att de har erfarenheter av våld. På grund av det begränsade urvalet drar vi endast slutsatser om de ärendena som ingår i underlaget. De 180 ärendena motsvarar 180 unika individer. I studien använder vi genomgående ärenden som studieobjekt och hänvisar endast till dem som ärenden.

Förstudie

För att på bästa sätt kunna genomföra studien genomfördes en förstudie med fokusgruppsintervjuer och en mindre aktstudie. Förstudien syftade till att ge en ökad förståelse för på vilket sätt försäkringsutredare för och dokumenterar samtal med individer om erfarenheter av våld. Vi undersökte om andra ord och textkombinationer än *våld*, som till exempel *konflikt* eller *nära relationer*, skulle behövas för att hitta de ärenden som skulle ingå i studiepopulationen.

De två fokusgrupperna genomfördes via Skype. I varje fokusgrupp deltog fem försäkringsutredare. Försäkringsutredarna var placerade vid fyra olika kontor i olika städer. Försäkringsutredarna kunde inte komma på något annat ord än våld som skulle kunna vara relevant för studien. De menade att det inte använde sig inte av några omskrivningar för att dokumentera arbetet med att ställa frågor om våld.

Den mindre aktstudien bestod av 50 ärenden där ordet *våld* förekommit och 20 ärenden där texten *våld* inte förekommit. Den bestod av avslutade ärenden som hade påbörjats under 2023 och 2024. Ärendena valdes ut slumpmässigt. I de ärenden där ordet våld förekom såg vi inga andra omskrivningar av arbetet med att fråga om våld. I de ärenden där våld inte förekom såg vi inte heller några andra beskrivningarna som fångade in frågorna om våld i nära relationer.

Inför textsökningarna gjorde vi också sökningar på felstavningar av ordet våld, så till exempel *vlåd* eller *lvåd*. Vi fick då inga träffar på något som handlade om att försäkringsutredaren ställt frågor om våld. Istället fick vi träff på ord som innehåll samma bokstavskombinationer som till exempel *brevlåda*.

Förstudien visade därmed att begreppet våld verkar vara väl inarbetat i handläggningen och att inga andra begrepp eller omskrivningar används när våld i nära relation avses. Vi kan dock inte utesluta att andra begrepp används men bedömer att det endast skulle ge marginell påverkan på resultatet.

Slutligen indikerade förstudien också att begreppet våld främst förekommer när det handlar om att försäkringsutredaren faktiskt har ställt frågor om våld till den ärendet berör. Det bekräftades sedermera av aktstudien.

Bilaga 2

Övriga tabeller

Tabell 8 **Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och inrikes resp. utrikes födda**

År och grupp	Antal ärenden	Ordet våld förekommer, antal ärenden	Ordet våld förekommer, andel ärenden
2022			
<i>Inrikes födda</i>			
Kvinnor	78 469	18 523	24%
Män	41 462	7 472	18%
<i>Utrikes födda</i>			
Kvinnor	18 688	3 834	21%
Män	12 616	1 820	14%
2023			
<i>Inrikes födda</i>			
Kvinnor	78 727	26 505	34%
Män	41 783	11 209	27%
<i>Utrikes födda</i>			
Kvinnor	19 250	5 899	31%
Män	12 932	2 971	23%

Källa: Försäkringskassan.

Tabell 9 Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år, kön och diagnosgrupp.

År och grupp	Antal ärenden	Ordet våld förekommer, antal ärenden	Ordet våld förekommer, andel ärenden
2022			
<i>Psykiatriska diagnoser¹</i>			
Kvinnor	42 458	11 210	26%
Män	16 695	3 270	20%
<i>Rörelseorganens sjukdomar²</i>			
Kvinnor	17 860	4 039	23%
Män	13 921	2 409	17%
<i>Skador³</i>			
Kvinnor	8 047	1 717	21%
Män	8 386	1 477	18%
<i>Övriga</i>			
Kvinnor	28 792	5 391	19%
Män	15 076	2 136	14%
2023			
<i>Psykiatriska diagnoser¹</i>			
Kvinnor	43 014	18 523	43%
Män	17 047	4 822	28%
<i>Rörelseorganens sjukdomar²</i>			
Kvinnor	18 731	6 184	33%
Män	14 880	3 869	26%
<i>Skador³</i>			
Kvinnor	8 891	2 935	33%
Män	9 252	2 394	26%
<i>Övriga</i>			
Kvinnor	27 341	7 552	28%
Män	13 536	3 095	23%

Källa: Försäkringskassan.

 Anm.: ¹Diagnoskod F00-F99, ²Diagnoskod M00-M99, ³Diagnoskod S00-T98.

Tabell 10 Bilaga 2: Antal och andel ärenden där ordet våld förekommer fördelat på år och kön.

År och grupp	Antal ärenden	Ordet våld förekommer, antal ärenden	Ordet våld förekommer, andel ärenden
2022			
<i>Upp till 50 procent av SGI-taket¹</i>			
Kvinnor	10 260	2 114	21%
Män	4 138	536	13%
<i>51–100 procent av SGI-taket²</i>			
Kvinnor	71 713	16 866	24%
Män	38 342	6 769	18%
<i>Över SGI-taket³</i>			
Kvinnor	15 166	3 376	22%
Män	11 583	1 987	17%
2023			
<i>Upp till 50 procent av SGI-taket¹</i>			
Kvinnor	12 280	3 912	32%
Män	4 608	1 014	22%
<i>51–100 procent av SGI-taket²</i>			
Kvinnor	68 537	22 930	33%
Män	36 854	9 713	26%
<i>Över SGI-taket³</i>			
Kvinnor	17 138	5 557	32%
Män	13 238	3 451	26%

Källa: Försäkringskassan.

Anm.: ¹Upp till 286 500 kronor, ²286 501–573 000 kronor, ³Över 573 000 kronor. 71 ärenden har exkluderats då det saknades uppgift om SGI.

I serien *Arbetsrapport* publicerar Försäkringskassans avdelning för ledningsstöd och analys resultat som kan vara av intresse utanför myndigheten men där det inte bedöms nödvändigt att genomgå hela den process för beredning och kvalitetssäkring som krävs för våra övriga analyser. Det kan handla om att kunna dela med sig av aktuella resultat i underlagsrapporter till större analyser som kommer att publiceras i framtiden, om mer tekniska resultat av intresse för färre personer, eller om enklare beskrivningar utan fördjupad analys. Kvalitetssäkringen av att allt som står är korrekt är densamma som i alla våra analyser.